

Partihandel 2003

Wholesale trade 2003

I korta drag

Försäljningen och antalet anställda minskar

Enligt undersökningen var den totala nettoomsättningen 2003 för hela *partihandeln* 837 miljarder kronor, vilket är en minskning med 3,2 procent jämfört med 2002. I jämförelse med 2001 har försäljningen backat med 3,6 procent eller 31 miljarder kronor. Den stora förloraren inom partihandeln är branschen *partihandel med maskiner och utrustning* vars försäljning har minskat med hela 27 miljarder kronor mellan 2001 och 2003.

Partihandeln hade 177 910 anställda 2003. Det är en minskning med 3 500 anställda jämfört med 2001. Minskningen av antalet anställda sker främst i de små företagen, i företag med mindre än 100 anställda har antalet anställda minskat med cirka 2 procent eller med cirka 2 300 anställda.

Trots att försäljningen och antalet anställda har minskat har förädlingsvärdet inom branschen ökat med hela 9 procent eller 10 miljarder kronor mellan 2001 och 2003. Den enskilt största förklaringen till att förädlingsvärdet har ökat beror på att handelsmarginalen inom branschen har kunnat förbättras från 28 till 31 procent mellan 2001 och 2003.

De stora företagen dominerar

De stora företagen, dvs företag med minst 100 anställda uppgår till endast 0,4 procent eller 192 stycken av det totala antalet företag. Dessa företag står trots detta för hela 41 procent av omsättningen och 31 procent av antalet anställda. Det verkar också finnas skalfördelar för de stora företagen då omsättningen per anställd uppgår till hela 6,3 miljoner kronor vilket kan jämföras med branschgenomsnittet på 4,7 miljoner kronor per anställd.

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

Daniel Lennartsson, SCB, tfn 019-17 64 29, daniel.lennartsson@scb.se

Statistiken har producerats av SCB, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1403-1663 Serie NV Näringsverksamhet – NV 19 SM 0504. Utgivet den 7 juli 2005.
Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.
Utgivare av Statistiska meddelanden är Svante Öberg, SCB.

Faktaruta**Företagstjänster**

I denna publikation redovisas ekonomisk statistik, som baseras på resultat från undersökningen *Företagens ekonomi 2003*, för företag i branschen *Partihandel*. Med *Partihandel* avses de företag som i SCB:s företagsregister (FDB) tillhör bransch SNI 51.

Sveriges statistiska databaser

Motsvarande uppgifter som redovisas här finns i SSD, Sveriges statistiska databaser, på SCB:s hemsida www.scb.se

Nationalräkenskaperna

Företagens ekonomi, som denna publikation baseras på, utgör tillsammans med andra undersökningar underlag till Nationalräkenskapernas beräkningar. Definitionen av förädlings- och produktionsvärde samt brutto- och nettoinvesteringar i *Företagens ekonomi* skiljer sig från Nationalräkenskapernas. Se även Fakta om statistiken, Bra att veta samt Detta omfattar statistiken, Variabler.

Omklassificeringar av företag

Det bör poängteras att förändringar i en bransch inte enbart behöver bero på reella förändringar i branschen. I vissa fall kan förändringar även bero på att företag omklassificeras till att tillhöra en annan bransch mellan olika år.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	5
Publikationen baseras på Företagens ekonomi	5
Partihandeln	5
Minskad försäljning	5
Antalet företag ökar	5
Oförändrad lönsamhet	5
Antalet anställda minskar	5
Dominans av privat svenskt ägande	6
Storföretags dominans	6
Ökning av förädlingsvärdet	6
Lite längre perspektiv	6
Tabeller	7
Teckenförklaring	7
1. Basfakta och nyckeltal för partihandeln 1997-2003, belopp i mnkr, nyckeltal i procent.	7
2a. Basfakta och nyckeltal för partihandeln fördelat på näringsgren 2003, belopp i mnkr, nyckeltal i procent.	8
2b. Basfakta och nyckeltal för partihandeln fördelat på näringsgren 2002, belopp i mnkr, nyckeltal i procent.	8
3a. Basfakta och nyckeltal för partihandeln fördelat på storleksklass 2003, belopp i mnkr och nyckeltal i procent.	9
3b. Basfakta och nyckeltal för partihandeln fördelat på storleksklass 2002, belopp i mnkr och nyckeltal i procent.	9
4. Resultaträkning för partihandeln 2001-2003, mnkr	10
5. Resultaträkning för partihandeln fördelat på näringsgren 2003, mnkr	11
6. Balansräkning för partihandeln 2001-2003, mnkr	11
7. Balansräkning för partihandeln fördelat på näringsgren 2003, mnkr	12
8a. Basfakta och nyckeltal för partihandeln efter ägande 2003, belopp i mnkr och nyckeltal i procent.	13
8b. Basfakta och nyckeltal för partihandeln efter ägande 2002, belopp i mnkr och nyckeltal i procent.	13
9. Nettoomsättning för partihandeln 2003 fördelat på intäktsslag, mnkr	14
Fakta om statistiken	15
Detta omfattar statistiken	15
Definitioner och förklaringar	15
Variabler	16
Så görs statistiken	17
Statistikens tillförlitlighet	17
Bra att veta	18
Annan statistik	18

Publicering och spridning	18
In English	19
Summary	19
List of tables	20
List of terms	21

Statistiken med kommentarer

Publikationen baseras på Företagens ekonomi

I denna publikation redovisas ekonomisk statistik om *Partihandeln*. Statistikens syfte är att belysa den ekonomiska strukturen med avseende på lönsamhet, tillväxt, intäkter och kostnader inom *Partihandeln*. Publikationen baseras på resultat från undersökningen, *Företagens ekonomi 2003*.

Partihandeln

Minskad försäljning

Enligt undersökningen var den totala nettoomsättningen 2003 för hela *partihandeln* 837 miljarder kronor, vilket är en minskning med 3,2 procent jämfört med 2002.

Den stora förloraren inom partihandeln är branschen *partihandel med maskiner och utrustning* vars försäljning har minskat med 27 miljarder kronor mellan 2001 och 2003. Men även *partihandeln med hushållsvaror* går bakåt med 5,3 procent eller 11 miljarder kronor mellan 2002 och 2003.

Partihandeln med livsmedel, drycker och tobak ökade sin försäljning med 4 procent eller cirka 6 miljarder kronor mellan 2002 och 2003. *Agenturhandelns* omsättning uppgår till 27,5 miljarder kronor vilket är en ökning med 1 procent jämfört med 2002.

Antalet företag ökar

Enligt SCB:s företagsregister fanns det 43 057 verksamma företag inom *partihandeln* år 2003. Det är 3 procent eller cirka 2 000 fler än år 2001, då antalet uppgick till 41 079 stycken. Det är framförallt antalet små företag som har ökat. I storleksgruppen med 0-19 anställda har antalet företag ökat med cirka 1200 stycken.

Inom *partihandeln med livsmedel, drycker och tobak* har antalet företag ökat med 3,4 procent till 12 674 stycken mellan år 2002 och 2003.

Oförändrad lönsamhet

Rörelsemarginalen inom hela *partihandeln* uppgick 2003 till 2,7 procent. Detta är en ökning med 0,5 procentenheter jämfört med 2001. De största rörelsemarginalerna går att finna inom *agenturhandeln* och *partihandeln med hushållsvaror* med 4,1 respektive 3,9 procent.

Avkastningen på totalt kapital är i princip oförändrad mellan 2002 och 2003 och uppgår till cirka 7 procent. Bäst avkastning på det totala kapitalet har de kommun och landstingsägda partihandlarna med en avkastning på 7,9 procent. Sämst är den bland de statligt ägda partihandlarna med en avkastning på 4,1 procent.

Antalet anställda minskar

Partihandeln hade 177 910 anställda 2003. Det är en minskning med 2 procent eller cirka 3 500 anställda jämfört med 2001. Minskningen av antalet anställda sker främst i de små företagen. I företagen med mindre än 100 anställda har antalet anställda minskat med 2 procent eller 2 300 anställda jämfört med 2002. *Partihandeln med maskiner och utrustning* är den bransch som går sämst och där har antalet anställda minskat med hela 2 500 personer mellan 2002 och 2003.

Dominans av privat svenskt ägande

Ägandet inom *partihandeln* domineras av privat svenskt ägande. Hela 95 procent av antalet företag ägs av den privata sektorn. Sett till omsättningen är inte dominansen lika markant utan cirka 55 procent av omsättningen kan hänförs till den privata sektorn. Utlandssektorn står i princip för resterande 45 procent av omsättningen. Av de totala tillgångarna ägs cirka 44 procent av utlandet.

Stat, kommun och landsting äger bara 16 företag inom *partihandeln*. Dessa bolag bidrar inte ens med en procent till *partihandelns* omsättning.

Storföretags dominans

De stora företagen, dvs företag med minst 100 anställda uppgår till endast 0,4 procent eller 192 stycken av det totala antalet företag. Dessa företag står dock för hela 41 procent av omsättningen och 31 procent av antalet anställda. De stora företagen verkar också ha skalfördelar jämfört med de små företagen då omsättningen per anställd uppgår till hela 6,3 miljoner kronor vilket kan jämföras med branschgenomsnittet på 4,7 miljoner kronor per anställd.

Antalet små företag, dvs företag med mindre än 20 anställda uppgår till cirka 96 procent av det totala antalet företag. Dessa företag står för 41 procent av antalet anställda och 34 procent av omsättningen.

Ökning av förädlingsvärdet

Förädlingsvärdet inom branschen har ökat med hela 6,6 procent eller 7 miljarder kronor mellan 2002 och 2003 och uppgår nu till 114 miljarder kronor. Vid en jämförelse mot 2001 har förädlingsvärdet ökat med 9 procent eller cirka 10 miljarder kronor.

Trots att försäljningen och antalet anställda har minskat har förädlingsvärdet inom branschen ökat med hela 9 procent eller 10 miljarder kronor mellan 2001 och 2003. Den enskilt största förklaringen till att förädlingsvärdet har ökat beror på att handelsmarginalen inom branschen har kunnat förbättras från 28 till 31 procent mellan 2001 och 2003.

Förädlingsvärdet för *partihandeln med hushållsvaror* har ökat med hela 12 procent eller 3,3 miljarder kronor mellan 2002 och 2003. Förädlingsvärdet för *partihandeln med jordbruksråvaror och levande djur* har minskat med hela 18 procent eller 400 miljoner kronor under samma period.

Lite längre perspektiv

Vid en jämförelse mellan 1997 och 2003 kan man se att förädlingsvärdet ökat med 29 procent eller med i genomsnitt 4,3 procent per år. Trots att detta är en bra siffra är den cirka 2,5 procent lägre än för tjänstesektorn som helhet, där den genomsnittliga utvecklingen varit 6,7 procent.

Mellan 1997 och 2003 har försäljningen ökat med 17 procent eller i genomsnitt 2,7 procent per år. Även vid en jämförelse mot tjänstesektorn som helhet har omsättningen för *partihandeln* varit sämre än den för hela tjänstesektorn. Tjänstesektorns omsättningen har i genomsnitt ökat med 5 procent per år.

Den viktigaste förklaringen till att förädlingsvärdet ökat mer än försäljningen är att handelsmarginalen kunnat förbättras från 29 till 31 procent under denna jämförelseperiod.

Antalet företag och antalet anställda har däremot varit relativt konstant mellan 1997 och 2003 och endast ökat med marginella 2 respektive 1,5 procent. En annan negativ trend för branschen är den låga investeringsviljan i branschen. Bruttoinvesteringarna har minskat år från år under de senaste 6 åren och har minskat från 16 till 10 miljarder mellan 1997 och 2003. .

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Basfakta och nyckeltal för partihandeln 1997-2003, belopp i mnkr, nyckeltal i procent.

1. Basic data and key ratios for wholesale trade 1997-2003, SEK millions and per cent.

Text	1997	2001	2002	2003
BASFAKTA				
Antal företag	42 297	41 799	41 867	43 057
Antal anställda	175 051	181 451	178 724	177 910
Nettoomsättning	713 120	867 407	863 956	836 728
Rörelseresultat	19 248	18 667	19 457	22 259
Produktionsvärde	188 788	215 116	220 290	219 500
Förädlingsvärde	88 788	104 853	107 307	114 353
Summa tillgångar	318 622	507 948	492 253	516 076
Bruttoinvesteringar	16 031	11 631	11 238	9 843
Nettoinvesteringar	9 933	7 834	6 615	6 095
NYCKELTAL				
Avkastning på eget kapital	20,5	15,9	9,7	10,8
Avkastning på totalt kapital	6,4	8,1	6,9	7,2
Soliditet	31	32	32	37,9
Rörelsemarginal	2,7	2,2	2,3	2,7
Nettoomsättning per anställd, tkr	4 074	4 780	4 834	4 703

OBS: Definitionerna i tabellen är inte helt överensstämmande med Nationalräkenskapernas definitioner.

2a. Basfakta och nyckeltal för partihandeln fördelat på näringsgren 2003, belopp i mnkr, nyckeltal i procent.

2a. Basic data and key ratios for wholesale trade by activities 2003, SEK millions and per cent.

	SNI 51.1	SNI 51.2	SNI 51.3	SNI 51.4	SNI 51.5	SNI 51.8	SNI 51.9
BASFAKTA							
Antal företag	4 275	956	4 142	12 674	10 304	10 228	478
Antal anställda	7 892	4 533	22 914	46 253	46 053	49 126	1 139
Nettoomsättning	27 458	20 168	164 794	193 285	254 458	172 606	3 960
Rörelseresultat	1 139	173	4 284	7 586	6 651	2 318	108
Produktionsvärde	12 177	4 573	29 119	60 111	57 719	54 590	1 211
Förädlingsvärde	5 540	2 046	14 782	31 203	30 051	30 007	724
Summa tillgångar	18 460	14 385	70 195	125 671	159 416	125 597	2 354
Bruttoinvesteringar	482	338	1 330	1 943	3 557	2 129	65
Nettoinvesteringar	213	218	739	1 206	2 328	1 342	49
NYCKELTAL							
Avkastning på eget kapital	13,7	8,2	17,8	12,9	10,8	3,5	9,6
Avkastning på totalt kapital	8,2	4,3	9,7	8,6	8,1	3,5	6,3
Soliditet	46,9	41,8	46,2	38,1	33,2	37,0	41,3
Rörelsemarginal	4,1	0,9	2,6	3,9	2,6	1,3	2,7
Nettoomsättning per anställd, tkr	3 479	4 449	7 192	4 179	5 525	3 514	3 476

OBS: Definitionerna i tabellen är inte helt överensstämmande med Nationalräkenskapernas definitioner.

För branschtexter till SNI 51.1-51.9 se sidan 16.

2b. Basfakta och nyckeltal för partihandeln fördelat på näringsgren 2002, belopp i mnkr, nyckeltal i procent.

2b. Basic data and key ratios for wholesale trade by activities 2002, SEK millions and per cent.

	SNI 51.1	SNI 51.2	SNI 51.3	SNI 51.4	SNI 51.5	SNI 51.8	SNI 51.9
BASFAKTA							
Antal företag	3 901	944	3 960	12 257	10 154	10 210	441
Antal anställda	6 960	4 966	22 788	45 875	45 540	51 632	963
Nettoomsättning	27 189	20 763	158 547	204 095	254 504	196 000	2 857
Rörelseresultat	1 407	320	3 870	5 734	6 941	1 052	133
Produktionsvärde	8 495	8 145	27 339	59 244	57 738	58 277	1 052
Förädlingsvärde	4 617	2 479	13 738	27 864	29 204	28 832	573
Summa tillgångar	22 964	14 719	56 430	113 812	157 327	125 311	1 690
Bruttoinvesteringar	378	398	1 634	2 153	4 212	2 404	59
Nettoinvesteringar	209	318	499	1 392	3 211	951	35
NYCKELTAL							
Avkastning på eget kapital	-4.3	7.1	40.8	11.7	10.2	3.4	20.4
Avkastning på totalt kapital	8.0	5.1	8.5	7.9	8.0	3.9	9.3
Soliditet	34.0	40.0	16.0	35.0	32.0	35.0	33.0
Rörelsemarginal	5.2	1.5	2.4	2.8	2.7	.5	4.7
Nettoomsättning per anställd, tkr	3 906	4 181	6 957	4 449	5 589	3 796	2 967

OBS: Definitionerna i tabellen är inte helt överensstämmande med Nationalräkenskapernas definitioner.

För branschtexter till SNI 51.1-51.9 se sidan 16.

3a. Basfakta och nyckeltal för partihandeln fördelat på storleksklass 2003, belopp i mnkr och nyckeltal i procent.

3a. Basic data and key ratios for wholesale trade by size class 2003, SEK millions and per cent.

	Storleksklass (antal anställda)					TOTALT
	0-19	20-49	50-99	100-249	250-	
BASFAKTA						
Antal företag	41 526	1 084	255	133	59	43 057
Antal anställda	73 246	32 645	17 556	20 296	34 167	177 910
Nettoomsättning	282 834	132 508	76 179	104 155	241 052	836 728
Rörelseresultat	9 900	3 464	2 150	2 723	4 022	22 259
Produktionsvärde	83 768	38 727	21 543	30 801	44 661	219 500
Förädlingsvärde	43 587	20 774	11 627	15 425	22 939	114 353
Summa tillgångar	250 635	67 066	39 970	50 985	107 420	516 076
Bruttoinvesteringar	5 249	1 428	711	707	1 748	9 843
Nettoinvesteringar	3 099	976	525	573	922	6 095
NYCKELTAL						
Avkastning på totalt kapital	7,8	7,2	7,5	7,8	5,6	7,2
Soliditet	45,9	33,2	41,5	29,5	24,5	37,9
Rörelsemarginal	3,5	2,6	2,8	2,6	1,7	2,7
Nettoomsättning per anställd, tkr	3 861	4 059	4 339	5 132	7 055	4 703

OBS: Definitionerna i tabellen är inte helt överensstämmande med Nationalräkenskapernas definitioner.

3b. Basfakta och nyckeltal för partihandeln fördelat på storleksklass 2002, belopp i mnkr och nyckeltal i procent.

3b. Basic data and key ratios for wholesale trade by size class 2002, SEK millions and per cent.

	Storleksklass (antal anställda)					TOTALT
	0-19	20-49	50-99	100-249	250-	
BASFAKTA						
Antal företag	40 292	1 129	262	126	58	41 867
Antal anställda	73 930	33 700	18 135	19 267	33 692	178 724
Nettoomsättning	290 567	139 827	84 457	96 522	252 584	863 957
Rörelseresultat	8 711	3 575	1 819	1 734	3 618	19 457
Produktionsvärde	85 202	40 231	22 433	25 439	46 985	220 290
Förädlingsvärde	40 524	20 279	11 210	12 682	22 612	107 307
Summa tillgångar	236 108	61 702	39 862	47 254	107 327	492 253
Bruttoinvesteringar	5 610	1 512	853	777	2 486	11 238
Nettoinvesteringar	3 708	1 000	564	634	709	6 615
NYCKELTAL						
Avkastning på totalt kapital	6.9	8.0	7.6	7.7	5.7	6.9
Soliditet	36	34	30	28	25	32
Rörelsemarginal	3.0	2.6	2.2	1.8	1.4	2.3
Nettoomsättning per anställd, tkr	3 930	4 149	4 657	5 010	7 497	4 834

OBS: Definitionerna i tabellen är inte helt överensstämmande med Nationalräkenskapernas definitioner.

4. Resultaträkning för partihandeln 2001-2003, mnkr**4. Income statement for wholesale trade 2001-2003, SEK millions**

Text	2001	2002	2003
Nettoomsättning exkl. punktskatter	867 407	863 955	836 728
Förändring av lager av produkter i arbete, färdiga varor och pågående arbete för annans räkning	190	193	-337
Övriga rörelseintäkter	14 629	12 975	13 092
Handelsvaror, råvaror och förnödenheter	-678 052	-669 133	-637 572
Övriga externa kostnader	-93 199	-94 918	-97 256
Personalkostnader	-80 454	-82 028	-83 675
Av- och nedskrivningar (samt återföringar därav) av materiella/immateriella anläggningstillgångar	-9 082	-8 421	-8 363
Övriga rörelse kostnader	-2 765	-3 170	-358
Rörelseresultat	18 671	19 455	22 259
Resultat från finansiella investeringar	7 382	-4 247	-1 178
Resultat efter finansiella poster	26 052	15 210	21 081
Bokslutsdispositioner	-7 935	-42	-1 778
Skatt på årets resultat	-5 801	-5 695	-5 489
Årets resultat	12 315	9 472	13 813

OBS: Definitionerna i tabellen är inte helt överensstämmande med Nationalräkenskapernas definitioner.

5. Resultaträkning för partihandeln fördelat på näringsgren 2003, mnkr

5. Income statement for wholesale trade by activity 2003, SEK millions

	SNI 51.1	SNI 51.2	SNI 51.3	SNI 51.4	SNI 51.5	SNI 51.8	SNI 51.9
Nettoomsättning exkl. punktskatter	27 458	20 168	164 794	193 285	254 458	172 606	3 960
Förändring av lager av produkter i arbete, färdiga varor och pågående arbete för annans räkning	-308	41	15	34	156	-278	3
Övriga rörelseintäkter	393	161	1 338	4 208	3 801	3 217	-26
Handelsvaror, råvaror och förnödenheter	-16 499	-16 399	-137 543	-138 065	-203 264	-122 951	-2 851
Övriga externa kostnader	-5 491	-1 715	-13 447	-28 033	-25 513	-22 622	-436
Personalkostnader	-4 092	-1 808	-9 819	-21 790	-20 254	-25 411	-501
Av- och nedskrivningar (samt återföringar därav) av materiella/immateriella anläggningstillgångar	-313	-266	-1 027	-1 969	-2 625	-2 122	-41
Övriga rörelsekostnader	-9	-8	-27	-85	-108	-121	-1
Rörelseresultat	1 139	173	4 284	7 586	6 651	2 318	108
Resultat från finansiella investeringar	48	320	1 499	-1 409	-922	-699	-15
Resultat efter finansiella poster	1 186	494	5 783	6 176	5 729	1 619	93
Bokslutsdispositioner	-110	28	-370	-849	-557	84	-3
Skatt på årets resultat	-262	-74	-1 071	-1 627	-1 311	-1 115	-31
Årets resultat	814	447	4 342	3 701	3 862	588	59

OBS: Definitionerna i tabellen är inte helt överensstämmande med Nationalräkenskapernas definitioner.

För branschtexter till SNI 51.1-51.9 se sidan 16.

6. Balansräkning för partihandeln 2001-2003, mnkr

6. Balance sheet for wholesale trade 2001-2003, SEK millions

	2001	2002	2003
Immateriella anläggningstillgångar	7 582	7 018	7 441
Materiella anläggningstillgångar	42 332	42 459	40 709
Finansiella anläggningstillgångar	132 943	132 030	161 364
Summa anläggningstillgångar	182 861	181 509	209 514
Varulager och fordringar	281 543	266 444	259 612
Kortfristiga placeringar	7 910	6 192	10 379
Kassa och bank	35 639	38 105	36 571
Summa omsättningstillgångar	325 092	310 741	306 562
SUMMA TILLGÅNGAR	507 953	492 249	516 076
Eget kapital	139 644	133 971	171 324
Obeskattade reserver	32 913	32 102	33 391
Avsättningar	10 799	10 093	9 157
Långfristiga skulder	117 595	119 631	114 533
Kortfristiga skulder	207 002	196 452	187 672
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	507 953	492 249	516 076

7. Balansräkning för partihandeln fördelat på näringsgren 2003, mnkr

7. Balance sheet for wholesaletrade by activities 2003, SEK millions

	SNI 51.1	SNI 51.2	SNI 51.3	SNI 51.4	SNI 51.5	SNI 51.8	SNI 51.9
Immateriella anläggningstillgångar	153	26	434	3 601	1 552	1 659	17
Materiella anläggningstillgångar	1 647	2 109	4 632	8 288	16 756	6 979	298
Finansiella anläggningstillgångar	6 054	2 761	24 975	37 362	55 149	34 476	587
Summa anläggningstillgångar	7 854	4 896	30 040	49 251	73 457	43 114	902
Varulager och fordringar	7 874	8 707	35 032	62 909	74 983	69 023	1 085
Kortfristiga placeringar	399	157	1 063	3 627	1 705	3 390	37
Kassa och bank	2 333	624	4 060	9 884	9 271	10 069	330
Summa omsättningstillgångar	10 606	9 489	40 155	76 420	85 959	82 482	1 452
SUMMA TILLGÅNGAR	18 460	14 385	70 195	125 671	159 416	125 597	2 354
Eget kapital	7 453	5 310	29 901	41 649	45 128	41 039	843
Obeskattade reserver	1 663	979	3 519	8 684	10 814	7 552	179
Avsättningar	273	746	1 361	1 594	2 726	2 450	7
Långfristiga skulder	3 325	1 071	6 827	30 360	44 904	27 479	567
Kortfristiga skulder	5 746	6 279	28 586	43 383	55 843	47 078	757
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	18 460	14 385	70 195	125 671	159 416	125 597	2 354

8a. Basfakta och nyckeltal för partihandeln efter ägande 2003, belopp i mnkr och nyckeltal i procent.

8a. Basic data and key ratios for wholesale trade by owner 2003, SEK millions and per cent.

	Ägandekategori				Totalt
	Kommun o landsting	Stat	Privat	Utlandet	
BASFAKTA					
Antal företag	7	9	40 594	2 447	43 057
Antal anställda	147	78	120 150	57 535	177 910
Nettoomsättning	439	1 893	455 846	378 550	836 728
Rörelseresultat	9	70	12 769	9 411	22 259
Produktionsvärde	129	631	129 673	89 068	219 500
Förädlingsvärde	74	211	68 779	45 289	114 353
Summa tillgångar	143	2 148	285 473	228 313	516 076
Bruttoinvesteringar	3	3	6 599	3 238	9 843
Nettoinvesteringar	2	-2	4 172	1 923	6 095
NYCKELTAL					
Avkastning på totalt kapital	7,9	4,1	7,6	6,8	7.2
Soliditet	41,5	29,7	39,2	36,3	37.9
Rörelsemarginal	2,3	3,7	2,8	2,5	2.7
Nettoomsättning per anställd, tkr	2 985	24 272	3 794	6 579	4 703

OBS: Definitionerna i tabellen är inte helt överensstämmande med Nationalräkenskapernas definitioner.

8b. Basfakta och nyckeltal för partihandeln efter ägande 2002, belopp i mnkr och nyckeltal i procent.

8b. Basic data and key ratios for wholesale trade by owner 2002, SEK millions and per cent.

	Ägandekategori				Totalt
	Kommun o landsting	Stat	Privat	Utlandet	
BASFAKTA					
Antal företag	6	11	39 557	2 293	41 867
Antal anställda	144	192	120 975	57 413	178 724
Nettoomsättning	396	2 836	483 845	376 880	863 957
Rörelseresultat	9	172	11 704	7 572	19 457
Produktionsvärde	158	899	133 088	86 145	220 290
Förädlingsvärde	75	285	64 970	41 977	107 307
Summa tillgångar	134	1 292	287 043	203 784	492 253
Bruttoinvesteringar	6	12	7 067	4 153	11 238
Nettoinvesteringar	6	12	4 474	2 123	6 615
NYCKELTAL					
Avkastning på totalt kapital	7.7	14.3	7.2	6.4	6.9
Soliditet	39.9	35	36	26	32
Rörelsemarginal	2.3	6.1	2.4	2.0	2.3
Nettoomsättning per anställd, tkr	2 750	14 769	4 000	6 564	4 834

OBS: Definitionerna i tabellen är inte helt överensstämmande med Nationalräkenskapernas definitioner.

9. Nettoomsättning för partihandeln 2003 fördelat på intäktslag, mnkr

9. Net turnover for wholesale trade 2003 by type of income, SEK millions.

Intäktslag	
Partihandel med hushållsvaror	211 064
Partihandel med insatsvaror, utom från jordbruket, samt avfallsprodukter	204 339
Partihandel med maskiner och utrustning	143 548
Partihandel med livsmedel, drycker och tobak	129 508
Partihandel med övriga varor	18 738
Partihandel med jordbruksråvaror och levande djur	14 446
Detaljhandelsförsäljning	43 948
Handel med motorfordon	11 473
Provisionsintäkter	29 202
Tjänsteförsäljning	12 338
Övrigt	18 124
Total nettoomsättning	836 728

Fakta om statistiken

Detta omfattar statistiken

I denna publikation redovisas ekonomisk statistik om *partihandeln*. Statistikens syfte är att belysa den ekonomiska strukturen inom branschen. Syftet med statistiken är att belysa branschens struktur med avseende på exempelvis lönsamhet, tillväxt, utveckling, finansiering, produktion och intäkts- och kostnadsstruktur. Statistiken baseras på den årliga undersökningen om *Företagens ekonomi 2003*. Undersökningen Företagens ekonomi ersätter fr.o.m 2003 *Företagsstatistik för industri-, bygg och tjänsteföretag* och *Branschundersökningar inom tjänstesektorn*. Företagens ekonomi har en ny undersökningsdesign och metod och jämförelser med tidigare årgångar skall därför göras med viss försiktighet.

Företagens ekonomi genomförs som en totalundersökning med företagens skat-
tedeklarationer som huvudsaklig källa. Rampopulationen, för Partihandeln är 43
057 företag. Den omfattar samtliga företag som vid urvalstillfället klassificerats
med SNI kod 51, och som var aktiva i SCB:s företagsregister (FDB) oberoende
av juridisk form. För mer information om hur statistiken produceras se även
kapitlet *Så görs statistiken*.

Tabellerna i detta SM bygger på Företagens ekonomi 2003, som beskrivs och
publiceras i sin helhet i webb-SM *NV 19 SM 0502*. Resultatet finns även publi-
cerat i *Sveriges Statistiska Databaser, SSD*. Såväl Webb-SM som SSD finns
kostnadsfritt tillgängligt på www.scb.se.

Definitioner och förklaringar

De undersökta objekten utgörs av företagsenheten som i de flesta fall samman-
faller med den juridiska enheten eller bokslutsenheten.

Näringsgrensindelning

För klassificering av näringsgren gäller standard för *Svensk näringsgrensindelning*, *SNI 2002*, som är hierarkiskt uppbyggd. De fyra första nivåerna är identiska med EU:s näringsgrensstandard, *NACE Rev. 1.1*. Uppgifter för branschklassificering erhålles från SCB:s företagsregister och bygger på företagets verksamhet 2003. Varje företag hänförs till den näringsgren där det har sin huvudsakliga verksamhet.

Storleksklasser

Statistiken redovisas också med företagen indelade i olika storleksklasser. Storleksklasserna är uppdelade efter antal anställda omräknat till heltidsanställda. De olika storleksklasserna är följande: 0-19, 20-49, 50-99, 100-249 samt 250 och fler anställda.

Redovisningsperiod

Uppgifterna avser i normalfallet kalenderåret 2003. Företag med brutet räkenskapsår har redovisat uppgifter för tolv månadersperioder som delvis sammanfaller med kalenderåret 2003.

Urvalsenhet/undersökningsenhet

Urvalsenheten utgörs av företaget, d.v.s. den juridiska enheten eller bokslutsenheten. De juridiska enheterna utgörs av aktiebolag, ekonomiska föreningar, handels- och kommanditbolag, statliga affärsverk, enskilda näringsidkare samt vissa stiftelser.

Variabler

Antal anställda

Företagens ekonomi mäter medelantalet anställda som redovisas i företagets officiella årsredovisningar. Med detta avses antalet anställda omräknat till heltidspersoner på årsbasis.

Produktionsvärde

Med produktionsvärde avses den faktiska produktionen utförd av företagen. Det baseras på nettoomsättningen, justerat för förändringar av lager och pågående arbete, aktiverat arbete för egen räkning och övriga rörelseintäkter (exkl. bidrag, kursvinster och reavinster) samt inköpskostnaden för varor som säljs utan vidare bearbetning (handelsvaror).

Förädlingsvärde

Förädlingsvärdet brukar uttryckas som företagets bidrag till Bruttonationalprodukten, BNP. Det definieras i Företagens ekonomi som produktionsvärdet minus kostnader för köpta varor och tjänster, dock ej löner och sociala avgifter.

Bruttoinvesteringar

Bruttoinvesteringar definieras som årets anskaffningar av materiella anläggningstillgångar, samt förbättringsutgifter som stadigvarande höjer värdet på materiella anläggningstillgångar.

Nettoinvesteringar

Nettoinvesteringar definieras som årets anskaffningar minus årets avyttringar av materiella anläggningstillgångar. Med avyttringar avses den intäkt företaget erhållit vid försäljningen av den materiella anläggningstillgången.

SNI koder i undersökningen

SNI kod	Branschttext	Activities
SNI 51	Partihandel	Wholesale trade
SNI 51.1	Agenturhandel	Wholesale on a fee or contract basis
SNI 51.2	Partihandel med jordbruksråvaror och levande djur	Wholesale of agricultural raw materials and live animals
SNI 51.3	Partihandel med livsmedel, drycker och tobak	Wholesale of food, beverages and tobacco
SNI 51.4	Partihandel med hushållsvaror	Wholesale of household goods
SNI 51.5	Partihandel med insatsvaror, utom från jordbruket, samt avfallsprodukter	Wholesale of non-agricultural intermediate products, waste and scrap
SNI 51.8	Partihandel med maskiner och utrustning	Wholesale of machinery, equipment and supplies
SNI 51.9	Övrig partihandel	Other wholesale

Så görs statistiken

Företagens ekonomi för partihandeln

Företagens ekonomi är en årlig totalundersökning. Basen för uppgiftsinsamlingen i Företagens ekonomi är skattedeklarationerna (det s.k. SRU-material)et från Skatteverket. SRU-materialet täcker i princip hela näringslivet. Uppgifter för företag som saknas i SRU-materialet, eller vars lämnade uppgifter är oanvändbara, skattas med hjälp av medelvärden för företagets bransch och storleksklass. Från SRU-materialet hämtas aggregerade uppgifter om intäkter och kostnader samt uppgifter om tillgångar, skulder och investeringar.

Förutom att använda SRU-materialet genomförs tre delundersökningar:

- Detaljerade uppgifter om intäkternas- och kostnadernas fördelning på intäkts- och kostnadsslag. Detta inhämtas via enkät från ett urval företag inom Företagens ekonomi. Då det gäller partihandel var detta urval 2 322 företag.
- Detaljerade uppgifter om aktieinnehav inhämtas via enkät från ett urval företag inom Företagens ekonomi. Urvalet för partihandeln var 37 företag.
- Uppgifter om investeringar fördelade på objekt inhämtas via enkät från ett urval företag inom Företagens ekonomi. Då det gäller partihandeln var detta urval 72 företag.

Cirka 500 av de största företagen i hela näringslivet lämnar uppgifter för alla tre ovanstående beskrivna delundersökningar. Dessa företags enkätuppgifter ersätter alltså dess SRU-uppgifter, intäkternas- och kostnadernas fördelning på intäkts- och kostnadsslag, detaljerade uppgifter om aktieinnehav och investeringar fördelade på objekt. Då det gäller Partihandeln omfattades 26 företag av denna enkät.

För undersökningen föreligger uppgiftsplikt. Användningen av administrativa material, samt användningen av urvalsundersökningar utgör ett led i SCB:s strävan att begränsa företagets uppgiftslämnande.

Statistikens tillförlitlighet

Företagens ekonomi är anpassad till lagar och praxis på redovisningsområdet, detta för att underlätta uppgiftslämnandet och minska risken för mätfel. Insamlade enkätuppgifter genomgår både manuell och maskinell granskning och vid behov korrigeras. Det administrativa materialet i Företagens ekonomi granskas på ett mer översiktligt sätt. Anpassningen till lagar och praxis leder till att naturliga brott uppstår i tidsserier. Undersökningen Företagens ekonomi ersätter som tidigare sagts fr.o.m 2003 Företagsstatistik för industri-, bygg och tjänsteföretag och Branschundersökningar inom tjänstesektorn. Företagens ekonomi har en ny undersökningsdesign och metod och jämförelser med tidigare årgångar skall därför göras med viss försiktighet.

I slutbearbetningen av Företagens ekonomi görs vissa modellantaganden för företagen som undersöks via administrativt material. Ett exempel på detta är beräkning av investeringar för dessa företag.

Övertäckning består av företag med felaktig branschkod, samt nedlagda eller vilande företag. Undertäckning består av felbranschade eller nystartade företag. Både över- och undertäckning förekommer.

Delundersökningarna om intäkternas och kostnadernas fördelning på intäkts- och kostnadsslag, detaljerade uppgifter om aktieinnehav och investeringar på objekt baseras på slumpmässiga urval som är behäftat med slumpfel.

Partiellt bortfall förekommer främst för de företag som upprättats utifrån de officiella årsredovisningar och avser de specifikationer som inte kan utläsas ur årsredovisningen.

Bra att veta

Annan statistik

Företagens ekonomi utgör tillsammans med andra undersökningar underlag till nationalräkenskapernas beräkningar. Det bör poängteras att definitionerna i Företagens ekonomi på förädlingsvärde, produktionsvärde, brutto- och nettoinvesteringar skiljer sig från nationalräkenskapernas. Företagens ekonomi är anpassad till företagsekonomiska begrepp. Anpassningar av definitionerna måste sedan göras för att nå nationalräkenskapernas termer. Se ovan under *Definitioner och förklaringar* för Företagens ekonomis definitioner av dessa variabler.

Publicering och spridning

Fr.o.m. referensåret 1999 finns en SM-serie, kallad *Näringslivets struktur* (NV 19). Inom denna serie publiceras Företagens ekonomi i ett SM som omfattar hela näringslivet, i ett SM som avser industrinäringen samt i separata SM för olika branscher inom tjänstesektorn. I samma serie redovisas även statistik om industrins varuproduktion.

Tidigare publicering

Företagens ekonomi ersätter de gamla undersökningarna *Företagsstatistik för industri- bygg- och tjänstesektorn* och *Branschundersökningar inom tjänstesektorn*. Även Företagsstatistiken och Branschundersökningarna inom tjänstesektorn publicerades i SM serien NV19.

Företagsstatistiken ersatte de gamla undersökningarna *Finansstatistik för företag och industristatistik*. Finansstatistiken publicerades t.o.m. årgång 1995 i boken *Företagen*, samt för 1996-1998 i SM serie NV 11. Industristatistiken publicerades i boken *Industri* t.o.m. årgång 1995 *Industri del 1*. För åren 1997 och 1998 redovisades *Svensk industri* i NV 18 SM 0001.

Branschundersökningarna publicerades tidigare i rapportserien:

Rapport från SCB:s tjänstenäringsstatistik, serie Se 70.

Sveriges statistiska databaser

Uppgifter för Företagens ekonomi som redovisas i detta SM finns för hela näringslivet i Sveriges statistiska databaser, SSD.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i särskild beskrivning av statistiken på SCB:s webbplats, www.scb.se.

In English

Summary

Decrease in turnover and number of employees

The total turnover 2003 for the wholesale trade was 837 billions SEK, which is a decrease with 3.2 per cent compared to 2002. The turnover for wholesale trade with machines and equipments has decreased with totally 27 billion SEK between 2001 and 2003.

The number of employees has also continued to decrease, and in 2003 there were 177 910 employees, or 2 per cent less compared with 2001. The decrease mostly happen in the small enterprises which has decreased the number of employees with totally 2 300 number of employees.

Increase in value added

The wholesale trade contribution to the gross domestic product (GDP), value added, amounted to 114 billion SEK in 2003, which is an increase with 9 per cent or 10 billion SEK between 2001 and 2003. Even if the turnover and the number of employees has decreased has the value added increased, the single best explanation for this is that the trade margin has increased from 28 to 31 per cent between 2001 and 2003.

List of tables

Explanation of symbols	7
1. Basic data and key ratios for wholesale trade 1997-2003, SEK millions and per cent.	7
2a. Basic data and key ratios for wholesale trade by activities 2003, SEK millions and per cent.	8
2b. Basic data and key ratios for wholesale trade by activities 2002, SEK millions and per cent.	8
3a. Basic data and key ratios for wholesaletrade by size class 2003, SEK millions and per cent.	9
3b. Basic data and key ratios for wholesaletrade by size class 2002, SEK millions and per cent.	9
4. Income statement for wholesaletrade 2001-2003, SEK millions	10
5. Income statement for wholesale trade by activity 2003, SEK millions	11
6. Balance sheet for wholesale trade 2001-2003, SEK millions	11
7. Balance sheet for wholesaletrade by activities 2003, SEK millions	12
8a. Basic data and key ratios for wholesaletrade by owner 2003, SEK millions and per cent.	13
8b. Basic data and key ratios for wholesaletrade by owner 2002, SEK millions and per cent.	13
9. Net turnover for wholesaletrade 2003 by type of income, SEK millions.	14

List of terms

Terms in tables 1-3, 8

Antal företag	Number of enterprises
Antal anställda	Number of employees
Nettoomsättning	Net turnover
Produktionsvärde	Production value
Förädlingsvärde	Value added
Summa tillgångar	Assets total
Bruttoinvesteringar	Gross investments
Nettoinvesteringar	Net investments
Rörelseresultat	Operating profit/loss
Avkastning på eget kapital	Return on adjusted equity
Avkastning på totalt kapital	Return on total assets
Soliditet	Equity-assets ratio
Rörelsemarginal	Gross margin
Nettoomsättning per anställd, tkr	Net turnover/number of employees

Terms in tables 4, 5

RESULTATRÄKNING	INCOME STATEMENT
Nettoomsättning exkl. punktskatter	Net turnover excluding excise duties
Förändring av lager av produkter i arbete, färdiga varor och pågående arbete för annans räkning	Change in stocks of work in progress, finished goods and work on contract
Övriga rörelseintäkter	Other operating income
Handelsvaror, råvaror och förnödenheter	Goods for resale, raw materials and consumables
Övriga externa kostnader	Other external costs
Personalkostnader	Personnel costs
Av- och nedskrivningar (samt återföringar därav) av materiella/immateriella anläggningstillgångar	Depreciation and write-downs (as well as reversals) of tangible and intangible assets
Övriga rörelsekostnader	Other operating costs
Rörelseresultat	Operating profit/loss
Resultat från finansiella investeringar	Profit/loss from financial investments
Resultat efter finansiella poster	Profit/loss after financial items
Bokslutsdispositioner	Appropriations
Skatt på årets resultat	Taxes
Årets resultat	Net profit/loss for the year

Terms in tables 6,7

BALANSRÄKNING	BALANCE SHEET
Tecknat men ej inbetalt kapital	Subscribed capital unpaid
Immateriella anläggningstillgångar	Intangible assets
Materiella anläggningstillgångar	Tangible assets
Finansiella anläggningstillgångar	Financial assets
Summa anläggningstillgångar	Fixed assets total
Varulager m.m.	Inventories etc.
Kortfristiga fordringar	Receivables
Kortfristiga placeringar	Investments
Kassa och bank	Cash and bank balances
Summa omsättningstillgångar	Current assets total
SUMMA TILLGÅNGAR	ASSETS TOTAL
Eget kapital	Equity
Obeskattade reserver	Untaxed reserves
Avsättningar	Provisions
Långfristiga skulder	Long-term liabilities
Kortfristiga skulder	Current liabilities
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	EQUITY AND LIABILITIES TOTAL

Terms in tables 8

Företag/affärsdrivande verk	Enterprises/government-owned companies
Statliga myndigheter	Government authorities
Kommunala myndigheter	Local authorities
Hushåll/privatpersoner	Private persons
Hushållens icke vinstdrivande organisationer	Private non-profit organisations
Export	Exports

Activities

Partihandel	Wholesale trade
Agenturhandel	Wholesale on a fee or contract basis
Partihandel med jordbruksråvaror och levande djur	Wholesale of agricultural raw materials and live animals
Partihandel med livsmedel, drycker och tobak	Wholesale of food, beverages and tobacco
Partihandel med hushållsvaror	Wholesale of household goods
Partihandel med insatsvaror, utom från jordbruket, samt avfallsprodukter	Wholesale of non-agricultural intermediate products, waste and scrap
Partihandel med maskiner och utrustning	Wholesale of machinery, equipment and supplies
Övrig partihandel	Other wholesale